

373/51

ECONOMEG – EC3

P.M. DYDD GWENER, 9 Mehefin 2006

(1½ awr)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfr ateb 12 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **unrhyw ddau** gwestiwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Atgoffir chi bod rhaid cyflwyno atebion clir, trefnus a graenus eu hiaith.

Atebwch ddau gwestiwn.

1. MAE GOSTYNGIADAU YN Y COSTAU CYNHYRCHU YN GOSTWNG PRIS CHWARAEWYR DVD

- (a) Eglurwch ystyr gwarged defnyddwyr (*consumer surplus*) a disgrifiwch, gyda chymorth diagram, sut y bydd gostyngiad yn y costau cynhyrchu yn effeithio ar y gwarged defnyddwyr yn y farchnad am chwaraewyr DVD. [10]
- (b) Gyda chymorth diagramau, gwerthuswch y farn mai gostyngiad ym mhris ffilmiau DVD yw'r prif reswm dros y cynnydd yng ngwerthiant chwaraewyr DVD. [10]

2. MAE'R LLYWODRAETH YN BWRIADU MYND Y TU HWNT I DARGED ALLYRIANNAU (*emissions*) KYOTO

- (a) Gan ddefnyddio dadansoddiad economaidd, eglurwch pam y bydd llywodraeth efallai yn cyflwyno mesurau i leihau llygredd diwydiannol. [10]
- (b) Gwerthuswch y mesurau y gallai llywodraeth eu cyflwyno i leihau'r llygredd a achosir gan ddiwydiant. [10]

3. EFALLAI Y BYDD YN RHAID I'R LLYWODRAETH GYNYDDU TRETHI YN Y DYFODOL AGOS

- (a) Gan ddefnyddio diagramau priodol, eglurwch sut y gallai cynyddu trethi ar incwm a gwariant effeithio ar wariant defnyddwyr. [10]
- (b) Trafodwch yr effeithiau posibl ar economi'r DU o gael symudiad o drethi ar incwm tuag at drethi ar wariant. [10]

4. MAE BUDDSODDIANT GAN GWMNIÂU SECTOR PREIFAT Y DU YN RHY ISEL

- (a) Eglurwch y ffactorau sy'n effeithio ar lefel buddsoddiant yn economi'r DU. [10]
- (b) Trafodwch y farn y bydd mwy o wariant buddsoddiant a llai o wariant defnyddwyr o fudd (*benefit*) i economi bob amser. [10]

5. MAE LLYWODRAETH Y DU YN CAEL TRAFFERTH I GYFLAWNİ EI HAMCANION MACRO-ECONOMAIDD I GYD

- (a) Pam mae'n bwysig i Lywodraeth y DU gyflawni ei hamcanion macro-economaidd? [10]
- (b) Gyda chymorth diagramau, gwerthuswch y farn **nad** yw'n bosibl efallai cyflawni'r amcanion macro-economaidd hyn i gyd ar yr un pryd. [10]

6. MAE ANGEN I BUNT Y DU OSTWNG MEWN PERTHYNAS Â DOLER YR UNOL DALEITHIAU

- (a) Gan ddefnyddio diagramau priodol, eglurwch y ffactorau sy'n pennu (*determine*) cyfradd cyfnewid y bunt mewn perthynas ag ariannau cyfred fel doler yr Unol Daleithiau. [10]
- (b) Gwerthuswch y farn y bydd gwerth uchel i'r bunt mewn perthynas â doler yr Unol Daleithiau o fudd i ddefnyddwyr **a** gweithwyr y DU. [10]